

bort graffitins folklighet

"Rat with headphones."

ett verk av stockholmaren **Klisterpeter** inte är äkta. Det plockas omedelbart bort.

Här säljs även en gatuskylt från Berlin med legendaren **Banksys** klassiska råtta på, värderad till 200 000 kronor. Banksys rättor har kopierats oräkneliga gånger. Det är en bild som framställer gatukonstnären som en sorts ohyra och samtidigt är ett konstnärligt virus i sig själv. Den är en ikon. När den sitter på en vägg, vill säga.

Men Banksy, vars konst

numera säljs för fantasisummor på gallerier i Dubai, har fått många konstsamlare att plocka fram skruvmejseln och hackan i hopp om att tjäna miljoner. För ett par år sen startade han sajten Pest control för att stoppa spridningen av falska Banksyverk, och sajten har hittills vägrat autentisera verk som plockats från gatan. Skylten i Slakthusområdet kan med andra ord aldrig bevisas vara äkta.

Det är svårt att missunna gamla, grånade graffiti-pionjärer att tjäna lite pengar på sin konst, men det som gjorts på gatan hör nog fortfarande hemma på gatan.

Martin Aagård

KULTURENS småannonser

För bokning kontakta:
08-725 25 00

Öppna Kanalen TV i Stockholm sänder nu också i Com Hems digitala kabelnät
Kanalplats 450.
80 timmar/vecka.

Foto: BAKHÅLL FÖRLAG

Laura Restrepo, född 1950 i Colombia, är romanförfattare och journalist.

Om maffians onda stjärnor

Hur beskriver man det vi kallar för "den undre världen", det vill säga den samhällsleliga normalitetens skuggsida? Hur skriver man outcastens och de kriminellas värld utan att hemfalla åt klichén?

Kanske som **Jean Genet**, vars diamant hårda prosa blir ett med brottet och med sina våldsamma romangestalter. Eller

som **Nina Bouraoui** – hennes gränsvarelser ägnar sig visserligen inte åt kriminalitet, men genom sin vägran eller oförmåga att inordna sig i tydliga (det vill säga för samhället godtagbara) sexuella eller etniska identiteter förvandlas de oundvikligen till laglösa.

PROSA

» Leoparden i solen

Laura Restrepo
Övers. Martin Uggla
Bakhåll

Vad som förenar Genet och Bouraoui är ett språkligt arbete med att problematisera utsägelsepositioner. Vilket i sin tur kan destabilisera förhållandet mellan subjekt och objekt i den litterära texten, mellan det att tala inifrån och det att utifrån betrakta.

I Laura Restrepos gangsterroman flimrar biljakterna, vapnen och de bländvita Yves Saint Laurent-kostymerna förbi som onda, förföriska stjärnor över en colombiansk maffiosohimmel. Blodröda skymningar sänker sig över jakarandaträden och de luxuösa villorna i Miami-stil. Undersköna hustrur väntar mellan svala lakan på sina mördare till män. Och mödrar skickar under sfinxlik tystnad sina söner i strid.

Maffian är våld och ensamhet, makt och maktlöshet. Maffian är en av fattigdom och brutalitet förstörd barndom, från vilken det inte går att fly. Maffian är ett Öde, lika inmängt i kroppen som kung Oidipus blindhet eller Medeas olycka.

I berättelsen om de två fiendeklanerna Barragán och Monsalve skildras en värld där blodshämnd och pengar styr varje handling. Restrepos maffiamän liknar djur eller livsfarliga barn, ett slags dödens pojkfurstar. Den löpande berättelsen alterneras med en kursiverad dialog mellan två anonyma iakttagare som skulle kunna representera ett slags inre författarstämmor, alternativt ett skvallrande grannskap eller en tragisk kör.

Men jag önskar mig en större komplexitet i berättandet än vad Restrepos filmiska prosa frambringar. Det är som om *Leoparden i solen* aldrig riktigt lyckas frigöra sig från ett besvärande utifrånspäktiv på maffiamiljön, vilket hindrar skildringen från att nå djupare in i sina gestalter eller att schattera sitt material.

Det finns enskilda partier hos Restrepo som bländar med sitt explosivt visuella språk. Men jag är osäker på om det räcker för att skildringen verkligen ska kunna överskrida gangsterstereotypen.

Hanna Nordenhök

"Mad Blood".

Foto: UTE LANGKAFEL

spottar & ler

barnbarn? – Jag förlåter dig för att du jobbade jämt när jag var liten. Jag kan inte identifiera mig med den där Lear, fnysar en far och ritar i stället vant upp en användbar tabell över kungens och dottrarnas tillgång- och efterfrågekurvor. *Testament* är en prydlig, varm och teknisk uppsättning; webbkameror stöder lugnt feministiska skämt om fadern som jätteidé och slutar i en försonade hög av sammanflätade pappor, vuxendöttrar och bögson. Förnuftigt, sa Bull, men en genial idé om att granska Kung Lears föräldraskap fuskas med poplåtar i stället för att skära djupt i patriarken.

På vilket sätt angriper vi det tysk-turkiska andragenerationsutanförskapet då? Det vill plötsligt en tysk radiomikrofon fråga mig. Bäst

Total fixering vid utbildning är enligt regissören Tysklands inställning till alla samhällsproblem, vilket blir motorn i ett charmerande gisslandrama

svar ger stjärnskottet **Nurkan Erpulsats** *Mad Blood* som inleds med en graciös förvandling. En grupp vagt muslimska ungdomar förändrar sitt sätt att stå med ett enda grälsjukt steg framåt. Kropparna stelnar i varsin obekväm ghettopose och en sorgsen spottloskesymfoni utbryter. De spelar en skolklass som vägrar lära sig om **Schiller**. Total fixering vid utbildning är enligt regissören Tysklands inställning till alla samhällsproblem, vilket blir motorn i ett charmerande gisslandrama. Ungarna tvingas helt enkelt under pistolhot studera hans frihetstankar. Upplösning under tvång går att krama mycket humor ur. Det gör *Mad Blood* som dessutom är elaka mot Hollywoods alla hjältelärare i betongen. Något skulle ha sagts också om

Roger Vontobles stora, högtidliga, prudentliga *Don Carlos* av just Schiller, men **Erika Stucky** kom emellan med sin nattperformance *Ping Pong*. Mest uppmärksammas för sina studier i klassisk schweizisk jodding använder denna artist också gärna mikrofonen som en gammal familjemedlem att krafsa armhålhåren mot för att se hur det låter. Sömlöst flyter hon mellan new-yorkslang, tysk Beatles och rapande duvkutter. I fonden rinner bilder av Shanghais inlopp när försiktig bossanova så börjar strila ur hennes tjänstemannagrå medmusiker, **Knut Jensens** ljuva ukulele. *Ping Pong* är ett globaliserat EU i fickformat att bara vara i.

Jenny Teleman

